

Oponentský posudek disertační práce

Název dizertační práce: The use of ICT in a HE institution in the field of social sciences

Autor dizertační práce: Mirela Moldoveanu M.Sc.

Školitel: prof. RNDr. Eva Milková, Ph.D.

Obor doktorského studia: Informační a komunikační technologie ve vzdělávání

Oponentský posudek vypracoval: doc. PaedDr. Martina Maněnová, Ph.D.

Základní formální charakteristiky disertační práce

Posuzovaný text je dle obsahu strukturován do dvou stěžejních částí, teoretické a empirické. Tyto části jsou dále vnitřně strukturovány. Vlastní práce čítá 94 stran textu včetně bibliografií, dále seznam zkratek, publikační činnost autorky, seznamu tabule a obrázků a další přílohy představující statistické zpracování získaných dat. Autorka čerpala více jak 70 zdrojů převážně zahraničních. Použitý odborný jazyk a terminologie, uspořádání a struktura textu odpovídá požadavkům kladeným na tento typ prací.

Volba tématu

Předložené pojednání je zaměřeno na využívání informačních a komunikačních technologií na vysokoškolské instituci v oblasti společenských věd a jejich dopad na výkonnost studentů. Autorka se věnuje fenoménu využívání informačních a komunikačních technologií na vysoké škole. Využívání technologií stále více zasahuje i do edukačního procesu na všech úrovních vzdělávání. Z tohoto důvodu považuji téma za aktuální a zaměření práce odpovídá studijnímu oboru Informační a komunikační technologie ve vzdělávání.

Vyváženost a integrita práce

Podíváme-li se do obsahu práce, docházíme oprávněně k názoru, že vnitřní struktura je v zásadě logická a práce je očekávaným způsobem strukturovaná. Předložená práce má zřetelný teoreticko-empirický profil a podle rozsahu dílčích kapitol je zřejmé, že rozsah výzkumných pasáží převažuje nad teoretickými. Obecně bývají cíle disertační práce dvojí povahy. Záměry v oblasti pedagogické teorie jsou zde popisovány v obecnější podobě, respektive cíle této oblasti nejsou zcela explicitně vyjádřeny. Naopak v empirické části disertační práce jsou cíle jasně uvedeny (s. 24).

Teoretická část disertační práce tvoří odpovídající základ pro empirickou část. Lze ji charakterizovat jako velmi „hutnou“ s odkazy na adekvátní zahraniční zdroje. Autorka uvádí jednotlivé koncepce či rámce pro vymezení ústředního pojmu digitální gramotnost. Konkrétně se jedná o Gilsterovo pojetí, Eshetovo pojetí, Martinovo a Grudzierckého pojetí, Helpserovo a

Eynonovo pojetí, van Deursenovo a van Dijksovo, Ferrarisovo pojetí, NCCA rámeček pro e-kompetence. Zmíněno je i ECDL, DIGCOMP a další.

Empirická část, výzkum a jeho výsledky

Empirickou část práce tvoří dvě studie. Autorka si klade následující cíle (s. 24-25):

1. Posoudit digitální dovednosti a kompetence studentů účastnících se studie a pohovorů, kteří studují na malé soukromé vysoké škole působící v oblasti sociální vědy, nebo po dobu výzkumu navštěvovali kurzy jako Erasmus studenti;
2. Zjistit, zda existuje nějaký vztah mezi digitálními dovednostmi studentů a kompetencemi a jejich výkonem ve třídě a změřit všechny takto zjištěné vztah(y) pomocí vhodných statistických testů;
3. Vyhodnotit, zda různé používání vyučovacích metod založených na ICT ve třídě ovlivní výkon studentů ve třídě a změřit jakýkoli takový nalezený vztah pomocí vhodných statistických testů;
4. Posoudit celkovou úroveň digitální vyspělosti vysoké školy pomocí vyspělosti založené na ISTE Modelu;
5. Zjistit, zda existuje vztah mezi digitální vyspělostí vysoké školy a výkonem studentů ve třídě, a změřit jakýkoli takový vztah pomocí vhodných kvantitativních a kvalitativních metod;
6. Identifikovat společná témata, která se objevují v názorech studentů na roli ICT, které používají vysoké školy ve výuce, komunikaci a administrativě, využití metody kvalitativního výzkumu;
7. Využívat stávajících rámců porozumění digitálním dovednostem a kompetencím integračním způsobem s cílem zachytit komplexnost použití a vývoje takové dovednosti a kompetence ve skutečných vzdělávacích činnostech a prostředích;
8. V závislosti na zjištěních výzkumu vytvořit seznam oblastí zlepšení v používání ICT pro vzdělávací a administrativní účely, které vedení instituce a učitelé mohou implementovat pro zlepšení kvality vyučovacích činností.

Na základě cílů jsou uvedeny čtyři výzkumné otázky. Zde mám drobnou připomínku k formulaci cílů, že ne všechny cíle jsou výzkumné a obecně se neuvádí způsoby naplnění cílů (statistické testy, využití metod kvalitativního výzkumu apod.).

Při hledání odpovědí na výzkumné otázky a pro naplnění cílů výzkumu autorka vychází z triangulace výzkumných metod, což je adekvátní. U každé ze studií je popsán výzkumný výběr a výzkumné metody a techniky a jsou uvedeny limity výzkumu.

Závěrečné části kapitoly 4 jsou věnovány naplnění cílů výzkumu. Část 4.5 Recommendations for the HEI má vazbu na dílčí cíl 8, část 4.6 Research aims summery řeší zbývající cíle. Autorka realizovala poměrně rozsáhlý výzkum, byť na menším výzkumném výběru. Výsledky, které získala, velmi stručně shrnula do části 4.6. Předpokládala bych širší shrnutí a diskusi výsledků.

Závěry a doporučení

Podle mého názoru je předložená disertační práce textem, který se zabývá aktuálním tématem. Po formální stránce působí text jednotně, obrázky, grafy a tabulky mají jednotný vizuální styl a přispívají k pozitivnímu dojmu, drobnou připomínku mám k nestandardní tvorbě odstavců.

Formulace otázek k diskusi při obhajobě

- Můžete formulovat cíle teoretické části práce?
- Můžete explicitně shrnout přínos disertační práce?

Vyspecifikovaný okruh otázek z dané problematiky a jejich zpracování odpovídá profilu uvedené práce. V tomto smyslu mohu konstatovat, že práce svým obsahem a formou zpracování splňuje podmínky kladené na tento druh prací a v tomto smyslu práci

doporučuji

k obhajobě a po jejím úspěšném průběhu doporučuji komisi, aby **Mirela Moldoveanu M.Sc.** byl udělen titul Ph.D.

V Hradci Králové 3. února 2024

doc. PaedDr. Martina Maněnová, Ph.D.